

СОЛУНСКИ
ДЪРЖАВЕН СИМФОНИЧЕН
ОРКЕСТЪР

Солунският държавен симфоничен оркестър в Русе

Произведения на Чайковски, Перпесас

Четвъртък, 27 юни 2024 г.

В 19:00 ч.

Зала Филхармония (Зала Култура)

Русе, България

Цигулка

Лия Петрова

Диригент

Янис Пуспурикас

Солунският държавен симфоничен оркестър е субсидиран и контролиран от гръцкото Министерство на културата

Директор
Симос Папанас
Деп. Административен директор
Хриси Гарипи

Икономически комитет на Солунският държавен симфоничен оркестър Президент

Статис Георгиадис
Вицепрезидент
Антонис Константинос
Членове на борда
Панайотис Диамантис
Сотирия Гкиулека
Марилена Лякопулу

МУЗИКАНТИ НА СОЛУНСКИЯТ ДЪРЖАВЕН СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР ПЪРВИ ЦИГУЛКИ

Концертмайстори: Симос Папанас, Антонис Сусамоглу **Директори:** Йоргос Петропулос, Тодорис Пацалидис **Tutti:** Еви Делфинопулу, Акис Архондис, Мария Спани, Ефтихия Талакуди, Кристина Лазариду, Георгиос Гарифалас, Хектор Лапас, Ефстратиос Какабурас, Константинос Кабадаис, Константинос Павлакос, Евангелия Хаджипетру

ВТОРИ ЦИГУЛКИ

Директори: Антула Цима, Андреас Панаиколау **Погдиректори:** Алкетас Хафери, Давид-Александър Богорад **Tutti:** Мимис Топцидис, Танасис Теодоридис, Деспина Папастериу, Изабел Бот, Евангелия Кузоф, Попи Милараки, Елефтериос Адамопулос, Мария Еклекту, Георгиос Кулюмтзоглу, Мигел Михаилидис, Игор Селалмазидис, Ига Симониду, Анастасия Мисирли, Никос Цанакас, Ирен Топурия

ВИОЛА

Директори: Неоклис Николаидис, Хара Сейра **Погдиректори:** Антонис Поричис, Александра Воци **Tutti:** Фелиция По-

ника, Ирина Паралика, Христос Влахос, Катерина Митропулу, Димитрис Делфинопулос, Роза Терзиан, Димостенис Фотиадис, Павлос Метаксас, Атанасиос Сурзунис, Ренато Дамоница

ВИОЛООНЧЕЛА

Директори: Апостолос Хангракис, Дмитрий Гудимов, Василис Саумис **Погдиректори:** Лида Манола **Tutti:** Димитрис Полисоидис, Янис Стефос, Христос Гримпас, Мария Анисезу, Димитриос Александру, Йоана Канацу, Зоран Степич, Мирто Талакуди

КОНТРАБАСИ

Директори: Хараламбос Химариос, Димитре Иванов **Погдиректори:** Йоанис Хаджис, Ираклис Сумелюдис **Tutti:** Елени Буласики, Ирини Пантелиду, Михаил Сапунтзис, Георгиос Полихрониадис, Константинос Манос, Ефтимииос-Теофанис Тилигадас

ФЛЕЙТИ

Директори: Николо Димопулос, Отонас Гогас **Погдиректори:** Янис Анисезос, Малама Хаджи

ОБОИ

Директори: Димитриос Калпаксидис, Димитриос Кицос **Погдиректори:** Янис Цогиас-Разакос, Панайотис Кулюмтзоглу, Петрос Мавроматис

КЛАРИНЕТИ

Директори: Космас Папагопулос **Погдиректори:** Александрос Ставридис, Александрос Михайлидис **Tutti:** Василис Каратзивас

ФАГОТИ

Директори: Георгиос Политис, Константинос Вавалас, **Погдиректори:** Мария Пулуиди, Реа Пикиу **Tutti:** Малина Илиопулу

АНГЛИЙСКИ РОГ

Директори: Траянос Елефтериадис, Траянос Папагопулос, **Погдиректори:** Пантелис Фейзос **Tutti:** Димитриос Деспотопулос, Елефтериос Грунис, Ангелос Коскинас, Андриана Сус

ТРОМПЕТИ

Директори: Георгиос Нетсикас, Дими-

трис Гогас **Погдиректори:** Георгиос Ласкаридис **Tutti:** Димитриос Курамтинос, Константинос Гявурис

ТРОМБОНИ

Директори: Филимон Стефанидис, атанасиос Донес **Погдиректори:** Георгиос Кокорас, Спирос Вергис

ТУБА

Погдиректори: Павлос Георгиадис

ТИМПАНИ

Директори: Димитриос Витас, Владимир Афанасиев

ПЕРКУСИИ

Субдиректори: Канстантинос Аргиропулос, Панагио Карамузи **Tutti:** Елефтериос Азуридакис

АРФА

Директор: Катерина Джима

ПИАНО

Директор: Марилена Лякопулу

ИНСПЕКТОР НА ОРКЕСТЪРА

Елени Буласики

ДЕП. ИНСПЕКТОР НА ОРКЕСТЪРА

Андреас Паланиколау

АДМИНИСТРАЦИЯ НА СОЛУНСКИЯТ ДЪРЖАВЕН СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР

Мария Ниби (Административен секретар), Емануел Агамос (Финансов отдел), Елена Парасху (Box Office), Петрос Гянтсис (Сценичен Директор), Никос Киряку (Мениджър по маркетинг и комуникации), Филип Хаджисиму (Мениджър по художествено планиране), Мина Папаконстантину (Сътрудник на директора), Теодора Караманиду (Музикална библиотека-Архив), Ефи Терзи (Финансов отдел), Олга Айларуди (Административен секретар), Никифорос Какослу (Административен персонал), Катерина Нулиу (Финансов Директор)

СЪТРУДНИЦИ НА СВОБОДНА ПРАКТИКА

Георгия Карантони (Образователни и социални проекти), Ангелики Курукигу (Сътрудник по художествено планиране)

Солунският държавен симфоничен оркестър в Русе

Четвъртък, 27 юни 2024 г.

в 19:00 ч.

Зала Филхармония (Зала Култура)
Русе, България

ЦИГУЛКА

Лия Петрова

ДИРИГЕНТ

Янис Пуспурикас

Програма:

Пьотр Илич Чайковски (1840-1893):

Концерт за цигулка в ре мажор, op. 35

- I. Allegro moderato
- II. Canzonetta (Andante)
- III. Allegro vivacissimo

Антракт

Харилаос Пернесас (1907-1995):

Симфонията на Христос

- I. Adagio
- II. Adagio
- III. Allegro con fuoco - Andante
- IV. Adagio
- V. Presto
- VI. Adagio Molto "Oh Du mein Jesus" ("O Thou, my Jesus)

35`

33`

Мелодичната красота, хармоничната изобретателност и богатата разгърнатост на аранжирания са елементите, благодарение на които произведенията на Чайковски се нареждат сред най-популярните. Неговият стил свързва Изтока със Запада, национализма с космополитизма, традицията с модернизма, нежността с помпозността, мъжествеността с женствеността. Последният тип очертава най-интензивния източник на вътрешен конфликт и постепенно себеприемане, от който произлиза Концерта за цигулка. През 1877 г., в напразен опит да задоволи социалните условия, композитора се жени и развежда за по-малко от три месеца. Бягството му в Европа му помага да се възстанови от фиаското. Намира убежище в швейцарския курорт Кларенс, в имението на своята благодетелка Надежда фон Мекк, а през пролетта на 1878 г. се появява в композитора на Концерта. Благодарение на присъствието от решаващо значение на Йосиф Котек, бивш студент и постоянен обект на неговите желания, Чайковски завършва композицията за по-малко от месец. В допълнение към техническите съвети, които допринасят за идиоматичното писане на соловата част, положителното психологическо влияние на Котек се отразява и на музиката, която съдържа някои от най-блестящите и весели моменти в творчеството на Чайковски.

Allegro започва с лирична мелодия от първите цигулки и след това се въвежда характерен ритмичен модел, водещ до кульминация. След кратък музикален коментар цигулката въвежда аристократичната първа тема, чиято ритмична структура се базира на първоначалния мотив. С помощта на оркестъра, солото разширява и разгръща тематичния материал с непрекъснато нарастваща скорост и виртуозност, докато достигне нова тема, означена като „con molto espressione“. Нейният съблагнителен характер доказва, че композитора инвестира в лиричния потенциал на цигулката, оставяйки виртуозността да блесне в свързващите части и обработката на мелодиите. Наблюдаваме същото в огнената cadenza, където виртуозността служи за обогатяване на двете теми. През цялата първа част драматичният баланс между tutti и solo е забележителен.

Чайковски заменя Andante, замислен като втора част, с красивата Канцонета. Тази деликатна „миниатюра“ е мелодично бичу в три части, където солото разгръща лиричната си страна с нежност и елегантност, а музиката докосва едно по-дълбоко психическо ниво.

Рондо-сонатната форма на третата част мигновено разбива тази атмосфера, разгръщайки се по начин, подобен на този в първата част: оркестрово въведение, коментар на цигулката, представяне на първата тема. Осъзнаваме, че се намираме в руската провинция и ритмомелодичният модел на темата напомня експлозивния казашки танц трерак. (Приликата с темата на едноименния танц, който композитора по-късно използва в „Лешникотрошачката“ е очевидна.) Взаимно се преплитат две теми: една енергична фолклорна върху подобни на гайда изократи и втора по-интроспективна, ритмично свързана с предишната. Атлетичната енергия, която се натрупва във финала, обхваща бесния ритъм на coda и накрая се разсейва с акробатичните фойерверки на цигулката.

Въпреки че беше силно критикуван на премиерата (Виена 1881) с Адолф Бродски като солист, на когото Чайковски в крайна сметка го посвещава – концертът бързо се утвърждава като един от най-вълнуващите в репертоара.

Симфонията на Христос (Christus Symphony) от **Харилаос Перлесас** е забравено бичу на гръцката музика. Композитора е роден през 1907 г. в Лайпциг, Германия, а през 1927 г. попада в Берлин, в класа на Арнолд Шьонберг. Година по-късно той прекъсва обучението си поради финансови затруднения, след като успява да се срещне с другия гръцки ученик на Шьонберг, Никос Скалкотас. Оставайки верен на късно-романтичния идиом на Густав Малер и Ричард Щраус, Перлесас не е възприел техниката с дванадесет тона на своя учител, нито е следвал пътя на гръцката национална школа. В периода 1934-48 г. той живее в Атина, където печели важно отличие (с подкрепата на Димитрис Митропулос), но също така и неодобрението на системата, поради дистанциране от Националната школа.

Окончателната форма на *Симфонията на Христос* е изваяна от 1948 г. (годината, в която Перлесас имигрира в Ню Йорк) до 1950 г. През последното тримесечие на същата година Митропулос и Нюйоркският филхармоничен оркестър представят произведението с голям успех в Carnegie Hall, в поредица от концерти и в едно радиопредаване. През 1956 г. също така е представен от Philadelphia Orchestra и Eugene Ormandy. Програмните асоциации са разширени във всяка част със заглавия или обширни пасажи от Откровението на Йоан: „Христос“ от общото заглавие е Исус от Второто пришествие. 1-ва част започва зловец с акорди на духовите инструменти, разгръщащи се върху повтарящата се ритмичен модел на малкия барабан, което придава усещане за неотложност, а от отворена небесна врата се чува глас „като тръба“, призоваващ Йоан да се изкачи, за да му покаже какво ще се случи в Света. Тромпетите свирят bugle call, докато гървените духови и струнните инструменти възпроизвеждат изобразяване на небесното величие в импресионистичен стил.

Във 2-рата част „великият глас от престола“ пророкува скорошното идване на Христос на земята, за да премахне болката, скръбта и накрая смъртта. Спокойната тема се появява в Adagio и прониква в оркестъра като успокояващо послание, което разпространява дифузен оптимизъм; радостното послание е изяснено прегадено в краткото Allegro и се потвърждава в Adagio, с което приключва тази част с призива на валдохорна.

3-та част е озаглавена „Болестта на човечеството: Самоунищожение“. Allegro con fuoco от самото начало внася голямо вълнение, сякаш се пренасяме метафорично в час пик в центъра на оживен, хаотичен американски мегаполис (Ню Йорк, където е живял Перлесас?). Тревожният стил, ритмичната сложност, свръхдисонантната хармония, която води до какофония, и шумната оркестрация (медни духови и ударни инструменти) припомнят понякога Gershwin, Ives и Stravinsky. След звуковата антиутопия, символизираща тлението, в Adagio се появява един възходящ мотив, изпълнен с мъка, потъващ безнадеждно в бездната.

В 4-та част, след „самоунищожението“, се появяват три ценности: „Любов, Вярa, Надежда“. Чуите оригиналния мотив с валдохорна и величествената му поява от tutti.

В Presto на 5-та част се завръщат мелодичните мотиви на 3-та част с неизчерпаема ритмична енергия в епична битка на небето и земята, която постепенно ги трансформира във величествената „Алеуя“, според пасажа от Апокалипсиса, която небесните войнства пеят, докато се радват и прославят „Завръщането на Исус“ и неговия праведен съд.

6-та част е озаглавена „О, Ти, Исусе мой“: струнният квартет предизвиква молитва, химн в хорова структура на мирна тема, която се развива и разширява мелодично и тонално, за да завърши в музикалния апофеоз на Второто пришествие на Спасителя.

Георгиос - Юлиос Пападопулос

Лия Петрова Цигулка

Лия Петрова бе открита на международната сцена през 2016 г., когато взе първа награда на конкурса Carl Nielsen в Дания, ръководен от Nikolaj Szeps-Znaider. Две години по-късно тя записва Концерта на Нилсен и Първия концерт на Прокофиев с Филхармонията на Огензе и естонския диригент Кристина Поска за Orchid Classics. Този първи албум ѝ спечели

международно признание от пресата: лондонският Sunday Times се възхищава на нейния „прекрасен звук – зрял и сребрист, разгърнат с величествена широта“. Pizzicato в Германия също квалифицира нейния звук като „сребрист и чист“, докато Gramophone похвали нейното „изключително тонално разнообразие“ в „чудесен диск“. Strad беше впечатлен от нейната „естествена виртуозност“, докато списание Classical Music намира нейната интерпретация на Концерта на Нилсен за „изумително добра“ и „интензивно лирична“.

Като солистка Петрова гостува на оркестри като Orchestre de Paris, Orchestre Philharmonique de RadioFrance, Orchestre Philharmonique du Luxembourg, Antwerp Symphony, Philharmonic Orchestra на Холандското рагуо, Symfonieorkest Vlaanderen, Staatskapelle Weimar, Orchester Philharmonique de Monte-Carlo, Brussels Philharmonic, Norddeutsche Philharmonie, Kansai Philharmonic, Orchestre National de Lyon, Orchestre National de Bordeaux, Orchester National des Pays de Loire,

Sinfonia Varsovia, Odense Symphony Orchestra, с водачи диригентни като Elim Chan, Stanislas Kochanovsky, Duncan Ward, Philippe Herreweghe, Krzysztof Penderecki, Nikolaj Szeps-Znaider, Marzena Diakun, Alexander Liebreich, Mihhail Gerts, Kristiina Poska, Yan Tortelier, Xian Zhang, Ariane Matiakh, Roberto Minasi, Christopher Warren-Green, Michel Tabachik и Jesus Lopez Cobos.

Свири редовно камерна музика с носителя на 1-ва награда от френския конкурс „Чайковски“ Александър Канторов, както и свири с много прекрасни музиканти като Беатрис Рана, Еманюел Пахуг, Пабло Ферангес, Марта Аргерих, Юри Башмет, Миша Майски, Рено Капюсон, Огюстен Дюме, Джеймс Енес, Николас Ангелич, Франк Брейли, Юджа Уанг, Жерар Косе, Антоан Тамест, Бруно Филип, Орелиен Паскал и Готие Капюсон. Петрова е редовен гост на фестивали за камерна музика като Mecklenburg-Vorpommern Festspiele, Rheingau Festival, Ludwigsburger Schlossfestspiele, Aix-en-Provence Easter Festival, La Folle Journée, La Roque d'Anthéron International Festival и Rencontres Musicales d'Evian.

През януари 2020 г. Лия издава първия албум, от ново сътрудничество с лейбъла Mirage, албум с рецитали на Beethoven-Barber-Britten с пианиста Boris Kusnezow. През 2021 г. издава втори диск, включващ Концерта за цигулка на Бетовен и рядко изпълнявания концерт К 271 на Моцарт, известен като № 7, с Жан-Жак Канторов и Sinfonia Varsovia. Преди това Лия издава албум на Нилсен и Прокопиев на Orchid Classics със Симфоничния оркестър на Огензе и Кристина Поска. Всичките ѝ албуми получават единодушни похвали от критиците в цял свят.

Лия Петрова е родена в България в семейство на музиканти и учи при Августин Думай в брюкселската Chapelle Musicale Reine Elisabeth, Antje Weithaas в Hochschule für Musik Hans Eisler Berlin и Renaud Capuçon във Haute Ecole de Musique в Лозана. Сега тя живее в Париж.

Лия свири на *Helios*, великолепен инструмент, произведен в Кремона през 1735 г. от ученика на Страдивариус Карло Бергонци, щедър дар от частни спонсори.

Янис Пуспурикас диригент

Роден в Марсилия, Янис Пуспурикас учи във Франция и Швейцария, където единодушно получава първа награда за дирижиране в Цюрихската опера. След първото място като асистент-диригент в Националната опера в Париж и със сър Саймън Ратъл на фестивала Глайндбърн, той продължава да развива забележителни творчески сътрудничества с артистични сцени като Teatro Real в Мадрид, Grand-Théâtre de Genève, Будапеща, Цюрих и Националната опера на Париж. Те включват Любовта на трите портокала на Прокофиев, Замъка на херцога Синята брада, Рейман Лир, Тоска, Самсон и Далила, Кандид, както и дълбокият му интерес към Моцарт, с Les Noces de Figaro, Così, Die Zauberflöte и Idomeneo.

По отношение на симфоничния репертоар Янис Пуспурикас е поканен в Orchester de la Suisse Romande, Филхармоничния оркестър на Монте-Карло, Мангейм, Страсбург, където отстоява обширен репертоар, предимно класическа музика (Моцарт, Брамс) и модерен и съвременен репертоар (Стравински Le sacre du printemps, Малер, Шостакович, множество световни премиери, например от Кристиан Йост).

След като заема местата на Huisdirigent във Фландърската опера и сътрудник Диригент в Aalto Theater Essen, Essener Philharmoniker и в Theatre Erfurt, Янис Пуспурикас в момента е музикален директор на Biel-Solothurn Симфоничен оркестър в Швейцария. Този сезон той се появява и в Grand-Théâtre de Genève, в Националната опера на Париж, в Операта във Вилнюс, както и в Landestheater Linz с нова продукция на Haley`s La Juive.

През последната година и паралелно с тази дейност в Швейцария Янис Пуспурикас развива особено богати творчески връзки на редовни начала, със Солунския Държавен симфоничен оркестър.

Солунският държавен симфоничен оркестър

Солунският държавен симфоничен оркестър е една от основните културни организации в Гърция и най-историческият симфоничен ансамбъл в Северна Гърция. Основан е през 1959 г. от гръцко-кипърския композитор Солон Михаилидис и в момента се състои от 112 музиканти.

Предвид публичния си характер, Солунският държавен симфоничен оркестър обслужва висококачествено музикално творчество и осигурява достъп на гражданите до него чрез различни действия, които включват партньорства с водещи артисти от Гърция и света, подкрепа на гръцкото музикално творчество и талантиливи млади гърци музиканти, но и редица образователни и социални програми.

Солунският държавен симфоничен оркестър е симфоничният оркестър на страната с най-важно международно звукозаписно присъствие, систематично записващ със световноизвестни компании като EMI, BIS, NAXOS и Deutsche Grammophon. Неговите записи са получили награди и

възторжени отзиви по целия свят, което го прави посланик на гръцката култура и гръцкото музикално творчество в чужбина.

Международното присъствие на Солунския държавен симфоничен оркестър включва и успешни представления в Берлин, Мюнхен, Пекин, София, Прага, Валенсия, Рим, Флоренция, Пистоя, Марсилия, Страсбург, Клермон Феран, Пловдив и Кипър, а списъкът с международни артисти, сътрудничили на оркестъра, включва имена като Л. Павароти, П. Доминго, Х. Карерас, А. Хачатурян, М. Ростропович, В. Ашкенази, М. Шостакович, А. Чиколони, И. Погорелич, Л. Коган, С. Акардо, Г. Шахам, Д. Хоуп, П.

Бадура-Шкода, Н. Гудман, М. Майски, А. Зеспла, М. Найман, И. Гилан, Дж. Андерсън, М. Алварес, Т. Хампсон, П. Галуа, А. Авитал, О. Димитриадис, Л. Кавакос и др.

Важни личности на гръцката музика са поемали ръководството на Солунския държавен симфоничен оркестър, първи от които е основателят на оркестъра Солонас Михаилидис, а след това Гиоргос Тимис, Алкис Балтас, Каролос Триколидис, Космас Галилеас, Константинос Пацалидис, Леонидас Кавакос, Микис Михаилидис, Мирон Михаилидис, Александър Мира, Гиоргос Вранос и Зои Цокану. Настоящ директор на Солунския държавен симфоничен оркестър е Симос Папанас, а неговият главен музикант е Лео Макфол.

www.tssso.gr

www.tssso.gr

